

516214\13878

נחתם ביום: 15.10.25

**בבית משפט מחוזי מרכז
בלוד**

**ת"צ 18809-09-24
בפני כב' השופט ש. בורנשטיין**

בעניין:

עו"ד ברק רון ת.ז. 028432169
מרח' בן גמלא 44, הוד השרון
טל': 050-9778899
על ידי ב"כ עוה"ד רוברט אפשטיין (מ.ר. 42970)
ו/או תומר ברם (מ.ר. 48605)
משרד ברם אפשטיין ושות', עורכי דין
וכן על ידי ב"כ עו"ד איתן חיימוביץ (מ.ר. 43306)
משרד איתן חיימוביץ ושות', משרד עורכי דין
שכתובתם לצורך המצאת כתבי בי-דין:
משרד ברם אפשטיין ושות', עורכי דין
מרח' ז'בוטינסקי 3 (מרכז גירון), רעננה
טל': 03-5568286; פקס': 03-5568285
דוא"ל: tomer@be-adv.co.il

המבקש

- נ ג ד -

**התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה
("הפול") בע"מ ח.פ. 513136895**
מרח' אצ"ל 1, ראשון לציון
טל': 03-9424300
על ידי ב"כ עוה"ד פגי שרון (מ.ר. 7359)
ו/או תמי גרינברג ו/או אביב קלפנר ואח'
מרח' יגאל אלון 57, ת.ד. 9395, תל אביב 6109301
טל': 03-6886768; פקס': 03-6886769
דוא"ל: office@levitansharon.co.il

המשיבה

בקשה לאישור הסכם פשרה

המבקש והמשיבה, התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ (להלן: "הפול"), מתכבדים להגיש הסכם פשרה שיביא לסיום כלל המחלוקות ביניהם בהליך דנן והם מבקשים את אישורו של בית המשפט הנכבד להסכם פשרה זה (להלן: "הסכם הפשרה" או "ההסכם").

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת, בהסכמת הצדדים, לפעול בהתאם לסמכותו מכוח חוק תובענות ייצוגיות תשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות" או "החוק") ותקנות תובענות ייצוגיות תש"ע-2010 (להלן: "תקנות התובענות" או "התקנות"), כדלקמן:

א. בשל הנסיבות המפורטות להלן, לפטור את הצדדים ממינוי בודק, מחובת פרסום ומשלוח ליועצת המשפטית לממשלה (כאמור בסעיפים 18 ו-19 לחוק תובענות ייצוגיות), וזאת לאור החלטת בית המשפט העליון ברע"א 8479/02 ד"ר תמר סבו נ' רשות שדות התעופה בישראל (15.12.2008) (להלן: "עניין סבו") ולתת להסכם הפשרה תוקף של פסק דין בתובענה הייצוגית (להלן: "פסק הדין").

לחילופין וככל שבית המשפט הנכבד יסבור כי בהליך דנן אין להורות כמבוקש בסעיף א' לעיל:

- ב. להורות, כי בנסיבות העניין אין צורך במינוי בודק, כאמור בסעיף 19(ב)1 לחוק תובענות ייצוגיות.
- ג. להורות על פרסום הודעה לציבור באמצעות ועל חשבון הפול, בדבר אישור הסכם הפשרה, כאמור בסעיפים 25(א)4 ו-25(ה) לחוק, בנוסח המצורף ומסומן **נספח 1** (להלן: "**ההודעה לציבור**").
- ד. להורות על משלוח ההודעה לציבור, בצירוף העתק מהבקשה דנא ובקשת האישור על ידי הפול, ליועצת המשפטית לממשלה (באמצעות פרקליטות מחוז מרכז (אזרחי)), למנהל בתי המשפט וליו"ר רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, בהתאם להוראות סעיף 18(ג) לחוק תובענות ייצוגיות ותקנות 12(ד) ו-16 לתקנות תובענות ייצוגיות.
- ה. להורות, בחלוף 45 ימים ממועד פרסום ההודעה הראשונה, על אישור הסכם הפשרה ולתת להסכם תוקף של פסק דין, ובמקביל להורות על פרסום הודעה שנייה לציבור - בשני עיתונים יומיים נפוצים, לפי הוראות סעיף 25(א)4 לחוק תובענות ייצוגיות, בנוסח המצורף **כנספח 2** להסכם הפשרה (להלן: "**ההודעה השנייה**"), על חשבון הפול.
- ו. להורות על קבלת המלצת הצדדים, כמפורט להלן, בכל הנוגע למתן גמול למבקש ושכר טרחה לבאי כוחו (בין אם בית המשפט הנכבד יורה כמבוקש בסעיף א' לעיל ובין אם לאו).
- ז. להורות על פטור מתשלום חלקה השני של אגרת בית המשפט, בהתאם לסמכות בית המשפט הנכבד לפי תקנה 7א(3) לתקנות בית המשפט (אגרות), התשס"ז-2007 (בין אם בית המשפט הנכבד יורה כמבוקש בסעיף א' לעיל ובין אם לאו).
- הצדדים יפרטו להלן את הוראות ההסכם ויסבירו מדוע לדעתם ההסכם ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה.

א. רקע כללי וטענות הצדדים

1. ביום 4.9.2024 הגיש המבקש לבית המשפט הנכבד, בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד הפול, במסגרת ת"צ 18809-09-24 (להלן: "**בקשת האישור**").
2. בתמצית, עניינה של בקשת האישור בטענה, כי הפול משלמת סכומים למבוטחים באמצעות המחאה ולא באמצעות העברה בנקאית ו/או זיכוי כרטיס האשראי. זאת, על פי הנטען בבקשת האישור, שלא בהתאם לחוזר 9-9-2016 של רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון - "בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות ציבור" (להלן: "**החוזר**").
3. לטענת המבקש, בשונה מהעברה לחשבון בנק או זיכוי כרטיס האשראי - אז הלקוח מקבל מיד את כספו, משלוח המחאה בדואר כרוך בסיכון לא מבוטל כי המחאה לא תגיע ליעדה ו/או לא תיפרע, זאת ממספר סיבות, למשל: (1) אי הגעה של המחאה לידי הלקוח (בין אם באשמת דואר ישראל ובין אם מכל סיבה אחרת); (2) אובדן המחאה; (3) אי הפקדת המחאה.
4. בסופו של דבר, נותרים בידי הפול סכומי כסף נכבדים השייכים ללקוחותיה. לטענת המבקש, אילו הפול הייתה מקיימת את החובה המוטלת עליה ואשר עוגנה בחוזר, ברי כי הדבר היה מבטיח קבלה מהירה ויעילה של כספים על ידי לקוחות המשיבה.

5. בנוסף, אף במקרים בהם ההמחאה מגיעה ליעדה ונפרעת, הפול אינה משלמת ללקוחותיה ריבית והצמדה בגין הזמן - הבלתי מבוטל - שחולף ממועד היווצרות זכאות הלקוח לקבלת הכספים ועד להפקדת ההמחאה. כך שגם התנהלות זו של הפול מאפשרת לה להתעשר על חשבון לקוחותיה.
6. הקבוצה בגינה התבקשה בקשת האישור היא כל לקוחות הפול אשר היו זכאים לקבל מהפול כספים ולא קיבלו כספים אלו, משום שההמחאה שנשלחה אליהם לא הגיעה ליעדה ו/או לא נפרעה ו/או נפרעה, אך מבלי ששולמו לאותם לקוחות הפרשי ריבית והצמדה כדין למרות פרק הזמן שארך עד קבלת ההמחאה (והכל חלף העברת התשלום באמצעות העברה בנקאית או זיכוי כרטיס אשראי, כפי שמחייב הדין).
7. כפי שיפורט להלן, הפול כופרת בטענות המבקש וסבורה כי היא נוהגת כדין.
8. ביום 21.11.2024 מותב נכבד זה אישר את הסכם הפשרה שהושג בתובענה דומה במסגרת ת"צ-30134-05-22 יגיי נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "עניין מגדל").
9. לאור פסק הדין בעניין **מגדל**, עוד בטרם הוגשה תשובה מטעם הפול לבקשת האישור, הצדדים ניהלו ביניהם משא ומתן במסגרתו הוצגו על ידי הפול נתונים ומסמכים וכן מונה בהסכמה מומחה נייטרלי אשר בדק את הנתונים כמפורט להלן. בהמשך לכך, הגיעו הצדדים להסכמות במחלוקות מושא בקשת האישור בהתאם למתווה שאושר בעניין **מגדל**, והם סבורים, כי בנסיבות העניין, אימוץ הסכם פשרה זה הינו הדרך היעילה וההוגנת לסיום המחלוקת לטובת הכלל, מבלי שמי מהצדדים יודה בטענות האחר ו/או יודה בחבות כלשהי.
10. בטרם יפורטו הוראות ההסכם, יוצגו תחילה - בתמצית - עיקרי טענות הפול (כפי שהוצגו למבקש) בנוגע לנטען בבקשת האישור וזאת בשל העובדה כי הפול לא הגישה תשובה לבקשת האישור.
11. **יודגש, המבקש חולק מכל וכל על טענות הפול כמפורט בפרק ב' להלן**, אך על מנת שלא להעמיס על בית המשפט הנכבד בטענות שאינן נדרשות לצורך אישור הסכם הפשרה, לא מוצגות בבקשה דין טענות המבקש המתייחסות לטענות הפול (המוכחות מכל וכל) כאמור להלן. ככל שבית המשפט הנכבד יסבור כי יש צורך בהצגת טענות המבקש המתייחסות לטענות הפול, המבקש יגישן בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד.

ב. עיקרי טענות הפול שהוצגו למבקש, בתמצית

ב.1. החוזר אינו חל על החזרי פרמיות

12. הפול שוללת את טענת המבקש כי קמה לחברי הקבוצה עילת תביעה מכוח החוזר וזאת בשל כך שהסעיף האופרטיבי עליו מבוססת בקשת האישור - סעיף 4(ב) בנספח ב' לחוזר - חל ביחס לתשלום תביעות בלבד, **במובחן מהחזר פרמיה**. החוזר כולו עוסק כאמור בזכויות מבוטחים **בעת הגשת תביעה**. כך ניתן להיווכח, בראש ובראשונה, **מכותרת החוזר**: "בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות ציבור". הדבר עולה אף בצורה ברורה יותר מסעיף 1 לחוזר, הסוקר את תכלית ומטרת החוזר, ומתייחס - פעם אחר פעם - להליך **יישוב תביעות**, ותו לא.

גם **כותרתו של הסעיף הרלבנטי לענייננו** - סעיף 4 בנספח ב' לחוזר - הוא "**אישור תביעה**", היינו: החובה שהגדיר הגורם המאסדר באותו סעיף עניינה **באישור תביעה** - תשלום תגמולי ביטוח למבוטח לאחר התממשות מקרה הביטוח, במובחן מתשלום אחר דוגמת החזר פרמיה. כותרתו של נספח ב' לחוזר שבו מופיעה הוראה לעניין ההמחאות היא:

הוראה ייחודית זו לתביעות מתכתבת עם התיקון משנת 2020 לחוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981 במסגרתו הוסף סעיף 27 לחוק זה שגם הוא חל **אך ורק על תשלום תגמולי ביטוח**. אין סעיף דומה לו בנוגע להחזרי פרמיות. וכך קובע הסעיף:

"27א. תגמולי הביטוח ישולמו באמצעות העברה בנקאית, אלא אם כן בחר המבוטח או המוטב, לפי העניין, לקבלם בדרך אחרת."

13. דא עקא; כאמור, המבקש קיבל מהפול תשלום בהמחאה לא במסגרת יישוב תביעה, אלא בעקבות ביטול פוליסה שזיכתה אותו בהשבת פרמיה. בנסיבות אלה, לעמדת הפול, עניינו של המבקש אינו נכנס בגדרי החוזר. חרף זאת, הפול נכונה להתפשר ביחס לסוגיה הרלבנטית לבקשת האישור - החזר דמי ביטוח (פרמיה) בהתאם לחוזר - וביחס לקבוצה זו ליצור מעשה בית דין.

2.ב. תופעת החזרי הפרמיות בהמחאות אינה נפוצה בפול

14. הפול איננה חברת ביטוח "רגילה". הביטוחים הנמכרים על ידה הם רק ביטוחי חובה. מאחר שחברות הביטוח בישראל אינן חייבות לבטח בביטוח רכב חובה את רכבו של כל מי שפונה אליהן ומאחר ששיקולים סוציאליים מחייבים שכל רכב יהיה מבוטח בביטוח חובה, התעורר הצורך למצוא פתרון לפונים אשר חברות הביטוח מסרבות לבטחם בין היתר בשל כך שטמון ברכב סיכון גבוה. היקף הפוליסות שמנפיקה הפול מצומצם ביחס לחברות הביטוח האחרות שפועלות בענפים נוספים.

15. ביטול הפוליסות בפול הוא תופעה מצומצמת ביחס לחברות הביטוח האחרות:

- שלא כמו בחברות ביטוח אחרות, הפול מחויבת בהתאם להוראות הרגולציה לקבל לביטוח כל פונה המבקש לרכוש ביטוח לתקופה קצרה (של 7 ימים ומעלה). במקרים רבים ומאחר והביטוחים הינם מלכתחילה לתקופות קצרות, הבקשות לביטול במהלך התקופה מעטות.
- בכל הנוגע לביטוחים שלא נעשו מראש לתקופה קצרה כאמור, בניגוד לביטוח רכב מקיף או צד ג' שבהם מבוטח שרוצה להפחית את הפרמיה יכול בשלב כלשהו לבחור לבטל את הביטוח לגמרי או לצמצם אותו, בביטוח חובה אין אופציה חוקית כזו והמבוטח חייב בביטוח. מי שביטח את רכבו בפול הוא מי שלא הצליח לרכוש ביטוח במקום אחר ולכן מבוטחים לא מבטלים ביטוחים כי מצאו ביטוח זול יותר אלא רק כאשר מכרו את האופנוע ולא קנו אחר או כאשר האופנוע נגנב ולא נרכש אחר.
- הפוליסה היא פוליסה אחידה בנוסח המוכתב בהוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי), תשי"ע-2010 ולכן אין ביטולי פוליסה בשל מעבר לחברות ביטוח שמוכרות פוליסות טובות יותר.

16. מרבית המבוטחים משלמים את הפרמיה בכרטיסי אשראי ועל פי נהלי הפול, ההחזרים נעשים ישירות לכרטיס האשראי. השבת הפרמיה ישירות לכרטיס האשראי היא גם אינטרס של הפול – הכי נוח, זול ומהיר.

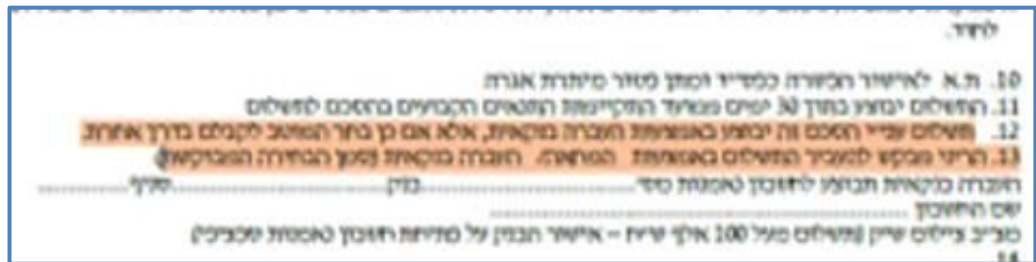
17. כאשר מדובר בהחזר בסכומים גבוהים במיוחד התבצע בעבר תשלום בהמחאה (ובשנים האחרונות בהעברה בנקאית) כדי למנוע מעילות והונאות. בדרך זו יש בקרה מוגברת והחברה יכולה לוודא שהמבוטח הוא זה שמקבל את החזר. אין הרבה מקרים כאמור וזאת בשל כך שהתקרה להחזר בכרטיס אשראי גבוהה משמעותית מהפרמיה הממוצעת של הפול (בערך פי 3).

18. מהסיבות הנ"ל, סכומי ההמחאות שלא נפרעו הם סכומים נמוכים יחסית.

ב.3. בכל הנוגע לתשלום תביעות - לטענת הפול אין כל עילת תביעה

19. בכל הנוגע לתשלומי תביעות לא הוצגה בבקשת האישור דוגמה כלשהי לכך שהחברה איננה פועלת בהתאם לחוזר. בפועל החברה פועלת בהתאם לחוזר וברירת המחדל בתשלום תביעות היא בהעברה בנקאית. תשלום בהמחאה נעשה אך ורק כאשר מקבל התשלום מבקש בכתב להעביר לו (או לעורך דינו) את התשלום בהמחאה.

20. בנוסח כתבי הקבלה, ויתור ושחרור הסטנדרטים עליהם חותמים מקבלי התשלום מופיעה התייחסות מפורשת לאופן ביצוע התשלום בהתאם לאמור לעיל. להלן הסעיפים הרלוונטיים מכתב הקבלה, ויתור ושחרור המצ"ב **כנספח 3**:

21. מאחר שהתביעות אותן משלמת הפול הם בגין נזקי גוף בלבד ההתנהלות בתביעות היא לרוב מול עורכי דין אשר מוודאים שהתשלום מתבצע בפועל באופן שבו בחר הלקוח.

ב.4. לעמדת הפול - המבקש נעדר עילת תביעה אישית

22. הטענות לגבי עילתו האישית של המבקש והנזקים שנגרמו לו מפורטות בסעיפים 29-39, 95-98 לבקשת האישור. המבקש טוען לגבי שני מקרים:

במקרה הראשון, נטען שהמבקש ביטל פוליסה בשנת 2016 ולא קיבל החזר.

במקרה השני, המבקש ביטל את פוליסת הביטוח שנערכו עבורו אצל המשיבה ביום 24.5.2022 - בהתאם להודעת המשיבה, היה עליה להשיב למבקש סך של 8,416 ₪ נכון ליום ביטול הפוליסה. בפועל, המשיבה בחרה להעביר למבקש את כספו באמצעות המחאה שהגיעה לידי המבקש רק ביום 18.7.2022 והופקדה על ידי המבקש באותו היום. המבקש טוען לנזק בגין הפרשי ריבית והצמדה וכן בגין הטרחה הכרוכה בהפקדת המחאה, אותו מעריך המבקש בכ-20 ₪, וכן תשלום עמלה לבנק בגין הפקדת המחאה בסך של 1.65 ₪.

23. לעמדת הפול, בנוגע לכל אחד משני המקרים המבקש נעדר עילת תביעה.

המקרה הראשון: המבקש לא היה זכאי להחזר פרמיה שכן במקום האופנוע שנגנב בוצעה החלפה בפוליסה לטובת אופנוע אחר ואף שולמה על ידו תוספת פרמיה בגין ההחלפה.

המקרה השני: המבקש פרע את ההמחאה שנשלחה אליו לפני שחויב בגין 9 התשלומים האחרונים של הפרמיה (מתוך 12) ולא מגיעים לו הפרשי ריבית והצמדה. בנוסף, הפקדת המחאה ניתן לבצע באפליקציה בטלפון הנייד ללא טרחה. לא הוצגה ראיה לחיוב בעמלה בגין הפקדת המחאה. גם בהעברה בנקאית הבנק עשוי לחייב ב"עמלת שורה". יצוין, כי ללקוחות הבנקים יש הסדרים מיוחדים וספציפיים עם הבנק אשר במסגרתם לא משולמת עמלה בגין כל פעולה אלא ניתן פטור מעמלות עובר ושב, או משולם סכום חודשי קבוע למספר פעולות מוגדר כך שהפקדת המחאה אינה מחויבת בעמלה נוספת.

24. הפול ציינה עוד שלמבקש היתה לו פוליסה נוספת אשר בוטלה לבקשתו ביום 18.4.2022, החזר בסך של 2,658 ₪ הועבר באופן מידי לכרטיס האשראי ששימש לתשלום הפרמיה. הדבר מלמד שהחזרי פרמיה מבוצעים לכרטיס אשראי, למעט בסכומים גבוהים במיוחד.

הפול הציגה בפני ב"כ המבקש אסמכתאות לתמיכה בעובדות הנזכרות לעיל.

5.ב. המבוטחים שקיבלו החזרי פרמיה בהמחאות שנפרעו - לטענת הפול הבירור אינו

אפשרי במסגרת תובענה ייצוגית

25. כאמור לעיל, בקשת האישור כוללת גם "לקוחות שפרעו את ההמחאות ונגרמו להם נזקים" (להלן: "תנת הקבוצה הראשונה").

26. הפול טענה במסגרת ההידברות בין הצדדים, כי בכל הנוגע לתת הקבוצה הראשונה - לא ניתן כלל לבררה במסגרת הליך של תובענה ייצוגית, זאת, הואיל ובירור שכזה יחייב בדיקה פרטנית - ביחס לכל מבוטח ומבוטח - של שורת שאלות עובדתיות הנדרשות לענייננו:

- האם המבוטח שילם את הפרמיה בתשלומים ובאיזה מועדים הוא חויב?
- מתי המבוטח הודיע לפול על ביטול הפוליסה וקמה זכותו להחזר פרמיה?
- מתי נשלחה ההמחאה למבוטח?
- מתי הגיעה ההמחאה לידי המבוטח, ומהו משך הזמן שחלף בין המועד בו הגיעה ההמחאה לידי המבוטח עד למועד בו הפקיד את ההמחאה?
- מהי הסיבה לפער הזמנים (ככל שישנו) בין מועד משלוח ההמחאה לידי המבוטח לבין המועד שבו הופקדה ההמחאה?
- פועל יוצא של השאלה הקודמת: מהו זמן סביר להפקדת המחאה, שלאחריה ייחשב הדבר כרשלנות (או לכל הפחות אשם תורם) של המבוטח?
- מה סכום הנזק הפרטני שנגרם לכל מבוטח בעניין זה, אם בכלל, בהתחשב במועד שבו ביטל את הפוליסה, מועד משלוח ההמחאה ומועד הפקדת ההמחאה ובהתחשב בכך שבחלק מהחודשים מושא בקשת האישור מדד המחירים לצרכן לא היה חיובי?
- האם המבוטח הפקיד את ההמחאה לפני שסיים לשלם את התשלומים על הפוליסה (אשר נפרעים כסדרם) כך שלמעשה ההחזר הקדים חלק מהתשלומים או את כולם ולא נגרם חסרון כיס למבוטח?

27. ודוק; המדובר בשאלות עובדתיות פרטניות שחובה לבררן - ביחס לכל מבוטח ומבוטח - על מנת לבחון מי מבין מהמבוטחים מגיע בשערי הקבוצה המיוצגת. ברי, כי הדבר אינו מעשי ואינו אפשרי, ודי בכך,

לעמדת הפול, להורות על דחיית בקשת האישור בכל הנוגע לתת הקבוצה הראשונה.

28. עוד נוסף, כי אף אם היה ניתן לבצע את הבירור כאמור (ולא היא), הרי שמדובר בסכומים נמוכים ביותר עבור כל מבוטח ומבוטח (שהרי אין מדובר בקרן הסכום הנקוב בהמחאה, אלא רק בהפרשי הצמדה וריבית בגין תקופה שהיא, ככלל, קצרה), ועל כן לא יעיל ולא כדאי לבצע בדיקות כאמור.

6.ב. קבוצת המבוטחים שלא פרעו את ההמחאה שנשלחה אליהם - לטענת הפול אף כאן הבירור אינו אפשרי במסגרת תובענה ייצוגית (פועל יוצא: הסכם הפשרה מגלם הטבה משמעותית לחברי הקבוצה)

29. הקבוצה השנייה כוללת מבוטחים אשר לא פרעו את ההמחאות שנשלחו אליהם.

30. כאמור לעיל, אף אם נניח שהחוזר חל על החוזרי פרמיות, ההוראה הרלבנטית בחוזר (סעיף 4(ב)) מאפשרת לחברת הביטוח להעביר כספים למבוטחים באמצעות המחאה - באחד מהמצבים הבאים: לחברת הביטוח אין את הפרטים של המבוטח לצורך תשלום בהעברה בנקאית או כרטיס אשראי; לא ניתן להעביר כספים באותו אמצעי תשלום; או שהמבוטח ביקש לקבל את התשלום באמצעות המחאה.

31. מכאן, שעל מנת לבחון אילו מבין המבוטחים באים בשערי הקבוצה המיוצגת, יש לערוך בירור עובדתי ופרטני ביחס לכל מבוטח ומבוטח - האם לחברת הביטוח היו את הפרטים הרלבנטיים לצורך תשלום בהעברה בנקאית או כרטיס אשראי; האם ניתן יהיה להעביר כספים באותו אמצעי תשלום בו עשה שימוש המבוטח; האם המבוטח ביקש לקבל כספים באמצעות המחאה.

32. לטענת הפול, בירור כאמור אינו אפשרי במסגרת הליך של תובענה ייצוגית, ואף זאת מצדיק לדחות את בקשת האישור.

33. יחד עם זאת, כפי שיפורט להלן, הפול מסכימה להסדר פשרה, במסגרתו לא תידרש הפול לשאלות אלה, ותבצע השבה לכלל חברי הקבוצה השנייה לפי השיעורים ומנגנון התשלום שאושרו בעניין מגדל וכמפורט להלן.

המדובר בהטבה משמעותית עבור הקבוצה המיוצגת.

34. המפורט לעיל מהווה תמצית של טענות הפול ביחס לטענות בבקשת האישור, ואינו ממצה.

ג. הסכם הפשרה

1.ג. עיקרי הסכם הפשרה

35. הצדדים הגיעו להחלטה על הגעה להסכם פשרה בכל הנוגע ללקוחות של הפול שקיבלו החזר דמי ביטוח באמצעות המחאות ולא פרעו כלל את ההמחאה.

36. בהתאם, בהסכם פשרה זה מוגדרת הקבוצה המיוצגת, כך:

”לקוחות של הפול החל מיום 1.3.2017 ועד 31.8.2024, אשר הועבר להם זיכוי בגין דמי ביטוח (פרמיה) באמצעות המחאות ולא בזיכוי בכרטיס אשראי/העברה בנקאית, והם לא פרעו את ההמחאה.”

37. הצדדים מסכימים שלא להחיל את הסכם הפשרה על הלקוחות שפרעו את ההמחאה אך נטען שנגרמו להם נזקים בשל חלופה הזמן עד למועד הפקדת ההמחאה וכן בשל הצורך בביצוע הפקדת המחאה, וזאת מהטעמים שפורטו לעיל, ובפרט הצורך לערוך ביחס לאותם לקוחות בירור עובדתי פרטני הדרוש לשם

קביעת הזכאים לפיצוי (לרבות קביעת גובה הפיצוי), ובהינתן שסכום ההשבה לכל מבוטח במקרים אלה ממילא נמוך. בנסיבות אלה, וכפי שיפורט בהמשך, מוסכם שהסכם פשרה זה לא יהווה מעשה בית דין בכל הנוגע לאותם לקוחות שפרעו את ההמחאה שנשלחה אליהם על ידי הפול.

38. כאמור לעיל, הצדדים מסכימים להחיל את הסכם הפשרה על חברי הקבוצה שהגדרתם בס' 36 לעיל, מבלי לערוך בירור פרטני באשר לתנאים הקבועים בסעיף 4(ב) לחוזר (קרי: האם מבוטח מסוים ביקש לקבל המחאה וכו').

39. בהסכם זה מוגדרות ההגדרות הבאות:

- 39.1. "המועד הקובע": המועד בו פסק הדין המאשר את הסכם הפשרה יהפוך לחלוט.
- 39.2. "ההיקף הכספי של הקבוצה": סכום ההמחאות הכוללות של חברי הקבוצה שלא נפרעו, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית.
- 39.3. "סכום ההשבה הפרטני": סכום ההמחאה של כל מבוטח שלא נפרעה, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית (כאמור בסעיף 51.3 להלן).
40. לאחר שקלול טענות הצדדים, ובהסתמך על הפשרה שאושרה בעניין **מגדל**, הצדדים הסכימו למתווה פיצוי, כמפורט להלן.
41. **ראשית**, הפול תשלח ללקוחות חברי הקבוצה, אשר נשלחה להם המחאה בסכום אשר עולה של 100 שקלים¹, הודעה כדלקמן:
- 41.1. למבוטחים שביחס אליהם קיימים במערכות הפול מספר טלפון נייד או כתובת דוא"ל: הפנייה תיעשה באמצעות משלוח הודעת SMS או הודעת דוא"ל, בנוסח הבא:
- "מבוטח יקר,**
- בהתאם להסדר הפשרה בת"צ 18809-09-24, הנך זכאי לתשלום כספי נוכח אי פירעון המחאה שנשלחה אליך בעבר בגין החזר פרמיה.**
- לצורך קבלת התשלום, אנא לחץ על הקישור הבא:** _____ [הפרטים החסרים בפניות יושלמו בהמשך - הח"מ].
- הנך נדרש לחזור אלינו עד ליום** _____ [90 ימים לאחר שליחה ההודעה - הח"מ] **לאחר מכן הפניות לא יענו.**"
- 41.2. למבוטחים שביחס אליהם לא קיימים במערכות הפול מספר טלפון נייד או כתובת דוא"ל: הפנייה תיעשה באמצעות מכתב שישלח בדואר ישראל, בנוסח הבא:
- "מבוטח יקר,**
- בהתאם להסדר הפשרה בת"צ 18809-09-24, הנך זכאי לתשלום כספי נוכח אי פירעון המחאה שנשלחה אליך בגין החזר פרמיה.**

¹ כפי שנקבע בעניין **מגדל**, בכל הנוגע ללקוחות שסכום ההשבה בעניינם נמוך מ-100 שקלים, הצדדים הסכימו כי אין הצדקה (בהיבט של עלויות איתור ועלויות מנגנון התשלום) לבצע השבה פרטנית, וזה יהיה נכון, גם מבחינת האינטרס הציבורי, להעביר את הכספים בעניינם לידי הקרן לניהול ולחלוקת כספים שנפסקו כסעד לציבור.

לצורך קבלת התשלום, אנא פנה אלינו בטלפון _____ או בדוא"ל _____
(הפרטים החסרים בפניות יושלמו בהמשך - הח"מ).

בפנייה באמצעות הדוא"ל אנא ציין שם מלא, מספר תעודת זהות, מספר טלפון מעודכן, וכן פרטי חשבון בנק לצורך ביצוע התשלום ואסמכתא בעניין (אישור ניהול חשבון או צילום המחאה). לחילופין, הנך יכול לספק פרטים אלה גם בפנייה טלפונית.

הנך נדרש לחזור אלינו עד ליום _____ באמצעות דוא"ל _____ או טלפון שמספרו _____ [90 ימים לאחר שליחה ההודעה - הח"מ] לאחר מכן הפניות לא יענו

42. הפניות יישלחו למבוטחים בתוך 30 יום מהמועד הקובע.
43. ההשבה הפרטנית ביחס לכל מבוטח ומבוטח תבוצע ותושלם בתוך 30 ימים מהמועד שבו המבוטח פנה לפול ומסר את כל הפרטים הנדרשים.
44. לקוחות אשר ייפנו בחזרה לפול בתוך פרק הזמן של 90 ימים ממועד ההודעה שנשלחה אליהם, יקבלו 100% מסכום ההשבה הפרטני לו הם זכאים. הסכום הנ"ל ישולם בהתאם להוראות שתקבלנה מהמבוטחים שיפנו (בין אם הוראות שימסרו טלפונית, בין אם הוראות שיימסרו בהודעת דוא"ל בכתב).
45. בכל הנוגע ללקוחות שלא יפנו בחזרה בעקבות פניית הפול אליהם בהתאם לאמור לעיל, כמו גם לקוחות שסכום ההשבה הפרטני בעניינם הינו נמוך מ-100 ש"ח, אזי 60% מסכום ההשבה הפרטני של לקוחות אלה יועבר לקרן לניהול ולחלוקת כספים שנפסקו כסעד לציבור, בהתאם לסעיף 27א לחוק תובענות ייצוגיות (להלן: "הקרן"). עוד יובהר, כי כלל "סכומי הזיכוי" הקטנים מ-100 ש"ח, מסתכמים לסכום כולל של כ-88,726 ש"ח בלבד (נומינלי), המהווים פחות מ-12% מההיקף הכספי של הקבוצה.
46. הכספים לקרן יועברו בתוך 14 יום לאחר המועד האחרון שבו תעמוד לחברי הקבוצה האפשרות לפנות לפול ולקבל החזר.
47. הפול תגיש הודעה מסכמת, הנתמכת בתצהיר, בתוך 30 ימים לאחר העברת הכספים לקרן, בדבר ביצוע כלל התשלומים מכוח הסכם הפשרה (להלן: "ההודעה המסכמת").

2.ג. הסכמות לעתיד

48. הפול הצהירה, כי תחדל ממשלוח המחאות בגין החזר פרמיה, אלא בתנאים הקבועים בסעיף 4 לחוזר, הקובע (בין היתר), כי:
- "לא ניתן להעביר סכום כסף כאמור באותו אמצעי תשלום או שביקש המבוטח לקבל סכום כסף באמצעי תשלום מסוים, יאפשר הגוף המוסדי למבוטח לבחור את אמצעי התשלום, מבין האמצעים הקיימים בגוף המוסדי, שבו יועברו לו הכספים; לעניין זה, "אמצעי תשלום" לכל הפחות, העברה בנקאית, המחאה או זיכוי בכרטיס אשראי, במקרה של החבר פרמיה ששולמה בכרטיס אשראי."
49. יובהר, למען הסר ספק, כי ההתחייבות הנ"ל של הפול כפופה לחובתה לפעול על פי הוראות הדין והרגולציה, כפי שישתנו ו/או יתעדכנו מעת לעת.

ד. תוצאות בדיקת מומחה

50. על מנת לבחון את טענות הפול ואת היקפה הכספי של ההטבה במסגרת הסכם הפשרה, מינו הצדדים בהסכמה כבודק את רו"ח אריה רפפורט, הממונה באופן תדיר כבודק מטעם בתי משפט במסגרת הסדרי

פשרה בתביעות ייצוגיות.

51. רוי"ח רפפורט, בחן ובדק נתונים רבים והוציא תחת ידו חו"ד מפורטת בנוגע להיקפים הכספיים הרלוונטיים לבקשת האישור:

51.1. על פי ממצאי רוי"ח רפפורט, סכום ההמחאות שלא נפרעו לתקופה מיום 1.3.2017 ועד 31.8.2024, עומד על הסך הכולל של 794,668 ₪. סכום זה כולל הן ביטולי פוליסות והן שינויים בפוליסות שהביאו להפחתת פרמיה. בנוסף, סך זה כולל גם מקרים בהם נעשה בתחילה ניסיון להחזיר את הפרמיה בכרטיס אשראי ורק משלא צלח כך שלא התאפשרה העברה בכרטיס אשראי, נשלחה המחאה.

51.2. בנוסף, בתקופה הרלבנטית לא נפרעו 20 המחאות בגין תביעות מבוטחים בסך של 38,989 ₪, אשר כולן הופקו בשנים 2021 ואילך.

51.3. סכומים אלו בתוספת הפרשי ריבית והצמדה ממחצית התקופה (1.12.2020) מגיעים לסך של 986,159 ₪.

52. דו"ח המומחה המכיל גם נתונים חסויים של הפול מוגש לבית המשפט הנכבד **במעטפה סגורה** בד בבד עם הגשת הסכם פשרה זה.

53. יצוין כי המומחה השקיע בהכנת הדו"ח מטעמו 66.5 שעות עבודה והפול נשאה בעלות שכר המומחה בסך 39,825 ₪ בתוספת מע"מ.

ה. הסכם הפשרה הינו הוגן וסביר

54. הסכם הפשרה - וההסדר בבסיסו - מבוססים על פסק הדין בעניין **מגדל**, אשר אישר הסכם פשרה באותם תנאים לאחר שמגדל והמבקשת שם ניהלו הליך גישור ארוך, אינטנסיבי וממצה, בפני כב' השופט בדימוס יצחק ענבר, אשר המליץ על עקרונות הפשרה הנכללים במסגרת ההסכם, ומשכך חזקה על ההסכם כי הינו הוגן וסביר.

55. מעבר לכך, הסכם הפשרה מעניק **השבה מלאה** (100%) לחברי הקבוצה שיפנו לשם קבלת הפיצוי, באופן המגדיל את התמריץ לפניות כאמור ותורם בכך להגדלת הפיצוי לרווחתה של הקבוצה כולה.

56. בנוסף לכך נזכיר, כי נוכח הצורך בבחינה עובדתית ומשפטית פרטנית, הפול מוותרת על זכותה לבחון - ביחס לכל מבוטח ומבוטח - האם מתקיימים התנאים הקבועים בסעיף 4(ב) לחוזר, שלפיהם רשאית הפול להעביר תשלום באמצעות המחאה, כך שהסכם פשרה זה מוחל על כלל חברי הקבוצה שבעניינם לא נפרעה המחאה; ואף זאת מהווה הטבה משמעותית עבור חברי הקבוצה.

57. זאת ועוד, גם ביחס לאותם חברי קבוצה שלא יפנו וכן חברי קבוצה שסכום ההשבה בעניינם נמוך ואינו מצדיק את הטרחה באיתור ובתשלום - נקבע סכום בגובה של 60% מסכום ההשבה לחברי הקבוצה הנ"ל, ייתרם לקרן באופן המגשים את תכליות חוק תובענות ייצוגיות.

58. יצוין, כי בימים אלה עושה הקרן שימוש בסכומים המועברים אליה למטרות חשובות הקשורות במלחמת "חרבות ברזל", ואף זאת מחזק את ההוגנות והחשיבות בהסכם זה.

59. לבסוף יובהר: הסכם הפשרה יאפשר לסיים את ההליך בתוך זמן קצר וללא צורך בניהול הליך משפטי ממושך ויקר לכל הצדדים, כמו גם חסכון בזמן שיפוטי. גם עניינים אלו יש לקחת בחשבון בעת קביעה,

כי הסדר הפשרה הינו סביר והוגן, בהיותו חלופה ראויה ונאותה לניהול הליך ממושך כאמור, שתוצאותיו אינן ידועות מראש.

ו. פטור מפרסום, מהעברה ליועמ"שית וממינוי בודק

60. כדי לייעל ולקצר את תהליך אישור הסדר הפשרה, בית המשפט הנכבד מתבקש לפטור את הצדדים מביצוע הוראות סעיפים 18 ו-19 **לחוק תובענות ייצוגיות**, המסדירות את התנאים לאישור הסדרי פשרה בתובענות ייצוגיות על ידי בית המשפט הנכבד, זאת, לאור קביעת בית המשפט העליון בעניין **סבו** לפיה בנסיבות המקרה דנא התקיימות התנאים הנ"ל איננה מתחייבת.

61. בעניין **סבו** הסביר בית המשפט העליון מדוע בנסיבות בהן הצעת הפשרה הינה בהסתמך על הצעתו של בית המשפט, אין צורך בביצוע הוראות סעיפים 18 ו-19 לחוק תובענות ייצוגיות:

"תכליתו של ההסדר החקיקתי בסעיפים 18 ו-19 לחוק נועדה בבסיסה למנוע קנוניה בין התובע המייצג את הקבוצה לבין הנתבע, וזאת על חשבון חברי הקבוצה בהליך הייצוגי. חשש זה אינו קיים במקום שהפשרה הינה פרי הצעתו של בית המשפט, הניתנת על בסיס היכרות מעמיקה של מכלול נתוני העניין."

וכן:

"משכך, אף אני כחברתי, השופטת א' פרוקצ'יה, סבור כי תכליתו של ההסדר אותו עיגן המחוקק בסעיפים 18 ו-19 לחוק נועדה בבסיסה למנוע קנוניה בין התובע המייצג את הקבוצה לבין הנתבע, וזאת על חשבון חברי הקבוצה. מקום בו בית המשפט הוא שמעלה בפני הצדדים את הצעת ההסדר, בין אם היא מפורטת לפרטי פרטים ובין אם היא מהווה מתווה עקרוני הכולל רק את עיקרי ההסדר, לא קיים חשש כי מדובר בהסדר שאינו ראוי, הוגן וסביר..."

בנסיבות אלה אני סבור כי על פי תכליתו הסובייקטיבית והאובייקטיבית של החוק אין מניעה לאשר את הסדר הפשרה שהתבסס על הצעת בית משפט זה מבלי להפעיל את הפרוצדורה המותווית בסעיפים 18 ו-19 לחוק." (ההדגשה אינה במקור).

62. ואכן, לאור עניין **סבו**, בתי המשפט מאשרים הסכמי פשרה המבוססים על מתווה שהוצע על ידי בית המשפט, ללא ביצוע התנאים האמורים בסעיפים 18 ו-19 לחוק תובענות ייצוגיות. ראה לעניין זה:

ת"צ (מחוזי ת"א) 33390-04-14 נוסרתי נ' איילון חברה לביטוח בע"מ (4.4.2023);

ת"צ (מחוזי ת"א) 409-09-12 סחייק ואח' נ' עיריית רמת גן ואח' (7.4.2021);

ת"צ (מחוזי ת"א) 44431-06-15 אברהם זך ואח' נ' מסד (אחזקות) בע"מ ואח' (9.11.2020);

ת"צ (מחוזי ת"א) 65538-02-23 דרור כרמלי נ' החברה האמריקאית ישראלית לגז בע"מ (5.3.2025);

ת"צ (שלום ת"א) 47735-07-19 עינבר נ' לאדילה אונלין בע"מ (18.7.2021).

63. הנסיבות מושא בקשה זו הינן מתאימות ביותר להחלת עניין **סבו** שכן הסדר הפשרה דנא אימץ את ההסדר בעניין **מגדל**, אשר נבחן על ידי מותב נכבד זה ואושר בפסק דין חלוט לאחר שנמצא ראוי, הוגן וסביר. לכן, החשש לקנוניה על חשבון חברי הקבוצה אינו מתקיים בנסיבות העניין.

64. זאת ועוד. אישורו המהיר של הסכם הפשרה יאפשר שלא לעכב את הפניות לחברי הקבוצה ובכך יבטיח שיותר חברי הקבוצה יקבלו את הפניה מהפול ויזכו להשבת סכומי ההמחאות.

1.1. לחילופין, מתבקש פטור ממינוי בודק

65. סעיף 19(ב)1 (לחוק תובענות ייצוגיות קובע, כי בית המשפט הנכבד רשאי להימנע ממינוי בודק וקבלת חוות דעת ממנו בתחום בו עוסקת בקשת האישור או התובענה הייצוגית טרם אישורו של הסדר הפשרה, אם סבר שמינוי כאמור אינו נדרש.

66. הצדדים סבורים, כי הסדר הפשרה בענייננו אינו מצריך מינוי בודק, מהטעמים שיפורטו להלן:

67. ראשית, וכאמור לעיל, במסגרת המגעים שבין הצדדים מונה רו"ח אריה רפפורט שהינו בעל נסיון רב בבדיקת הסכמי פשרה דומים כבודק בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות לבחינת אימות הנתונים שהוצגו על ידי הפול. הסדר הפשרה מתבסס על הבדיקות שביצע רו"ח רפפורט המקובלות על המבקש ובאי כוחו. הלכה למעשה, בדיקתו של רו"ח רפפורט מיישמת את הוראות סעיף 19(ב)1 לחוק תובענות ייצוגיות.

68. זאת ועוד: הסדר הפשרה נקבע, כאמור, בהסתמך על פסק דין שאישר הסכם פשרה שהושג במסגרת הליך גישור. הנתונים הכספיים שעליו ההסכם מתבסס הוצגו למבקש ונבדקו על ידי מומחה מוסכם שהינו רו"ח מנוסה המשמש באופן תדיר כבודק מטעם בתי משפט במסגרת הסדרי פשרה בתביעות ייצוגיות. בנסיבות אלו, ולאור זאת שבית המשפט הנכבד אישר את הסכם הפשרה באותם תנאים בעניין **מגדל**, סבורים הצדדים כי אין רבותא במינויו של בודק נוסף או בהגשת חוות דעת נוספת.

69. כפי שהובהר בפסיקה, בית המשפט ייטה שלא למנות בודק מקום בו מינויו אינו יעיל עבור הצדדים או חברי הקבוצה. מינוי בודק, מקום בו הוא אינו נדרש כבענייננו, עשוי לסרב ולהאריך שלא לצורך את הדיון בבקשות לאישור הסכמי פשרה ראויים, ולהטיל על הצדדים הוצאות מיותרות.

70. נוכח האמור לעיל, בית המשפט הנכבד מתבקש כאמור להורות שאין צורך בבודק כפי שהוחלט בעניין מגדל והן בשל הבדיקה של רו"ח רפפורט. לחילופין, ככל שימונה בודק, תישא המשיבה בשכרו.

1.2. המלצה באשר לגמול למבקש ושכר הטרחה לבאי כוח המבקש

71. עם אישור הסכם פשרה זה, מבקשים הצדדים לאשר למבקש גמול ולבאי כוח המבקש שכר טרחה, כדלקמן:

71.1. הגמול שישולם למבקש יעמוד על שיעור של 3% מסכום התשלום בו תישא הפול בפועל הן כהשבה פרטנית והן כתרומה לקרן (בצירוף מע"מ), וזאת בכפוף להמצאה של אישור ניהול חשבון בנק, אישור על ניהול ספרים וניכוי מס במקור על ידי המבקש.

71.2. שכר טרחה שישולם לב"כ המבקש יעמוד על שיעור של 17% מסכום התשלום בו תישא הפול בפועל (בצירוף מע"מ), וזאת בכפוף להמצאה של אישור ניהול חשבון בנק, אישור על ניהול ספרים וניכוי מס במקור על ידי ב"כ המבקש.

72. הגמול למבקש ושכר הטרחה לבאי כוחו הותאמו לסכומי ההשבה בהליך דנן אשר הינם נמוכים מסכומי ההשבה בעניין **מגדל** והם ישולמו באופן הבא:

מקדמה בסך של 100,588 ₪ בתוספת מע"מ בעבור שכר טרחה ומקדמה של 17,751 ₪ בתוספת מע"מ

- בעבור גמול. המקדמות תשולמנה בהעברה בנקאית בתוך 30 ימים מהמועד הקובע. יתרת הגמול ושכר הטרחה ישולמו בתוך 30 יום ממועד הגשת ההודעה המסכמת.
73. המקדמות חושבו באופן הבא: שיעור של 3% ו-17% בהתאמה במכפלת 60% מסכום ההיקף הכספי של הקבוצה (נזכיר, כי בהתאם להסכמות הצדדים, ההשבה בפועל הינה, לכל הפחות בשיעור של 60% מסכום ההיקף הכספי של הקבוצה).
74. מובהר, כי הגמול למבקש ושכר הטרחה לבאי כוחו, הינם **בנוסף ומעבר** להתחייבויות הפול כלפי חברי הקבוצה הזכאים במסגרת הסכם הפשרה, ואינם ניתנים על חשבון חברי הקבוצה הזכאים.
75. בסעיפים 22-23 לחוק תובענות ייצוגיות נקבעו הקריטריונים בהם יש להתחשב בקביעת שיעור הגמול ושכר הטרחה.
76. סעיף 22 לחוק תובענות ייצוגיות קובע מה השיקולים אשר בית המשפט נדרש לשקול בבואו לקבוע גמול למבקש:

”(ב) בקביעת שיעור הגמול יתחשב בית המשפט, בין השאר, בשיקולים אלה:

- (1) הטרחה שטרחה התובע המייצג והסיכון שנטל על עצמו בהגשת התובענה הייצוגית ובניהולה, בפרט אם הסעד המבוקש בתובענה הוא סעד הצהרתי;
 - (2) התועלת שהביאה התובענה הייצוגית לחברי הקבוצה;
 - (3) מידת החשיבות הציבורית של התובענה הייצוגית.”
77. סעיף 23 לחוק תובענות ייצוגיות קובע מה השיקולים אשר בית המשפט נדרש לשקול בבואו לקבוע שכר טרחה של באי כוח המבקש:
- ”(ב) בקביעת שיעור שכר הטרחה של בא כוח מייצג לפי סעיף קטן (א), יתחשב בית המשפט, בין השאר, בשיקולים אלה:**
- (1) התועלת שהביאה התובענה הייצוגית לחברי הקבוצה;
 - (2) מורכבות ההליך, הטרחה שטרחה בא הכוח המייצג והסיכון שנטל על עצמו בהגשת התובענה הייצוגית ובניהולה, וכן ההוצאות שהוציא לשם כך;
 - (3) מידת החשיבות הציבורית של התובענה הייצוגית;
 - (4) האופן שבו ניהל בא הכוח המייצג את ההליך;
 - (5) הפער שבין הסעדים הנתבעים בבקשה לאישור לבין הסעדים שפסק בית המשפט בתובענה הייצוגית.”

78. הצדדים סבורים כי המלצתם לתשלום גמול למבקש ושכר הטרחה לבאי כוחו הינה סבירה והוגנת בנסיבות העניין, וזאת, בין היתר, מהטעמים המפורטים להלן שנלקחו במסגרת ההמלצה לעניין גמול למבקש ושכר הטרחה לבאי כוחו:

- 78.1. המבקש הציף סוגיה חשובה והשקיע משאבים רבים על מנת להציף את הסוגיה, לקדמה ולטפל בה;
- 78.2. הסכם הפשרה הביא להטבה ממשית לחברי הקבוצה, בדמות תשלום בפועל של סכומים מהותיים, וזאת תוך קיצור זמן הזכאות, שהיה יכול להתארך משמעותית אילו היו בוחרים הצדדים למצות את ההליך המשפטי עד תומו;

- 78.3. הסכם הפשרה תורם לאכיפת הדין וההרתעה מפני הפרתו ונותן תרופה לציבור שככל הנראה לא היה פונה לערכאות משפטיות וזוכה לסעדים ללא הוגשה בקשת האישור;
- 78.4. הסכם הפשרה הביא לחיסכון במשאבים ובזמן שיפוטי יקר;
- 78.5. האינטרסים שהוגשמו על ידי בקשת האישור, הן מבחינת הקבוצה המיוצגת והן מבחינת הציבור בכללותו;
- 78.6. נכוונת המבקש ובאי כוחו לשקול את טובת העניין בכלל ואת טובת כלל חברי הקבוצה בפרט, ולהביא את המחלוקות לכדי סיום בצורה יעילה ומהירה;
- 78.7. הסיכון אותו נשא המבקש בהגשת בקשת האישור, בשים לב, בין היתר, לחשיפת המבקש לכך שיפסק נגדו סכומי הוצאות ניכרים במקרה בו הייתה נדחית בקשת האישור ו/או התביעה ו/או במסגרת ניהול הליכי ערעור;
- 78.8. היקף הפיצוי הכולל המוענק במסגרת הסכם הפשרה לחברי הקבוצה, שהינו משמעותי ומהווה כ- 100% מהנזק שנגרם לחברי הקבוצה;
- 78.9. העובדה כי הגמול למבקש ושכר הטרחה לבאי כוחו אינם מוענקים על חשבון חברי הקבוצה הזכאים, אלא משולמים מעבר ובנוסף לסכומי ההשבה לחברי הקבוצה הזכאים;
- 78.10. הגמול ושכ"ט המבוקשים עומדים באמות המידה שנקבעו בפסק דינו של כב' נשיא בית המשפט העליון בע"א 2046/10 עזבון המנוח משה שמש נ' דן רייכרט ואינם חורגים גם מן הטווח של גמול ושכר טרחה שאושרו בפועל בהסדרי פשרה אחרים בתובענות ייצוגיות;
- 78.11. כמו כן, מתבקש ביהמ"ש הנכבד להתייחס לעובדה כי באי כוח המייצגים נחלקים ל-2 משרדים שונים. כך, המבקש מיוצג הן על ידי משרד ברם אפשטיין ושות', עורכי דין, והן על ידי איתן חיימוביץ, עו"ד. המשרדים הללו הם נפרדים ומהווים, כל אחד בפני עצמו, יחידה כלכלית עצמאית ומובחנת. שני המשרדים המפורטים היו מעורבים באופן ממשי בניהול ההליך המשפטי.

ח. ויתור ומעשה בית דין

79. אישורו של הסכם הפשרה על ידי בית המשפט הנכבד, יהווה מעשה בית דין ויביא לסילוק מלא, סופי ומוחלט של כל טענה של המבקש ו/או מי מטעמו ו/או באי כוחו ו/או מי מחברי הקבוצה למעט אלה שיבקשו מבית המשפט הנכבד, ובית המשפט הנכבד יתיר להם, לצאת מן הקבוצה שעל חבריה חל ההסכם ביחס לפול על כל תביעה ו/או טענה ו/או דרישה ו/או זכות מכל מין ו/או סוג שהוא הנוגעים במישרין ובעקיפין לתובענה ו/או לבקשת האישור, בין אם תלויים ובין אם לאו, וביחס לכל הליך משפטי ו/או מעין משפטי (ובכלל זה הליך בוררות) ו/או כל תביעה שנובעת במישרין או בעקיפין מן המעשים והמחדלים הנטענים בתובענה ו/או בבקשת האישור כלפי הפול ובלבד שאלה קשורים בהגדרת הקבוצה שבהסכם זה. זאת, ככל שמי מחברי הקבוצה לא יודיע, כי הוא מעוניין שההסכם יחול עליו ו/או יתנגד להסכם ובית המשפט יתיר לו לצאת מהקבוצה שעליה יחול ההסכם.
80. יובהר, כי הפול נכונה להתפשר בהסכם זה בהתבסס על התחייבות המבקש ובאי כוחו, כי הם ו/או מי מטעמם ו/או במקומם ו/או בשליחותם, לא יינקטו נגד המשיבה, במישרין או בעקיפין, בכל הליך הקשור במישרין או בעקיפין לעילות והטענות שאוזכרו בבקשת האישור, וכן כי הם ו/או מי מטעמם לא יהיו מעורבים במישרין או בעקיפין בכל דרך שהיא בהגשת הליך כאמור על ידי כל גורם אחר כנגד המשיבה.

ט. פטור מתשלום החלק השני של אגרת בית משפט

81. תקנה 7א(א)(3) לתקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007 קובעת כלהלן:
- "ניתן פסק דין בהליך המקבל את התובענה כולה או חלקה או פסק דין המאשר הסדר פשרה לפי סעיף 19 לחוק תובענות ייצוגיות, תשלם המשיבה את חלקה השני של האגרה ותשפה את המבקש על סכום האגרה ששילם בעד חלקה הראשון של האגרה בתוספת הפרשי הצמדה למדד; על אף האמור, רשאי בית המשפט לפטור את המשיבה מתשלום חלקה השני של האגרה לפי פסקה זו, כולה או חלקה, מטעמים מיוחדים שיירשמו" (תקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007 - מאגר נבו).
82. בענייננו, הצדדים השכילו לסיים את המחלוקת ביניהם בהסדר פשרה מבלי להגיש תשובה לבקשת האישור, מבלי להיזקק לדיונים בבית המשפט וללא צורך בניהול ההליך ושמיעת עדי הצדדים.
83. הצדדים סבורים כי נכונותם להשקיע זמן ומשאבים רבים בניהול מו"מ ומינוי מומחה במסגרתו במטרה להביא לסיום המחלוקת בהסדר, תוך חיסכון בזמן שיפוטי יקר, מצדיקים מתן פטור מהחלק השני של האגרה.
84. כך גם אישר בית המשפט הנכבד בפסק דינו בעניין מגדל במסגרתו ניתן פטור מתשלום חלקה השני של האגרה (ראה שם בסעיפים 28-29 לפסק הדין).
85. ראה גם ת"צ (מחוזי ת"א) 31016-10-18 מאיה קמחין נ' ח.י מעדני גורמה בע"מ (22.09.2022), שם התקבלה בקשה לפטור מהמחצית השנייה של האגרה לאחר קיומן של שתי ישיבות קדם משפט:
- "בנסיבות העניין, סבורה אני כי השלב המוקדם יחסית בו הוגשה הבקשה לאישור הסדר פשרה, בטרם הוגשו ראיות הצדדים ובטרם הוכרעה בקשת האישור, והחיסכון בזמן ובמשאבים הכרוכים בסיום ההליך בפשרה, כמו גם נכונותם של הצדדים לפנות לשני הליכי גישור שונים, בהמלצת בית המשפט, מהווים טעמים מיוחדים המצדיקים מתן פטור למשיבה מתשלום המחצית השנייה של אגרת המשפט.
- אני סבורה כי בנסיבות העניין, יהיה במתן פטור מתשלום חלקה השני של האגרה כדי לעודד בעלי דין נוספים לפנות להליך גישור ביניהם בניסיון להגיע לפשרה בשלב מוקדם של ההליך, ובכך לחסוך העלויות הכרוכות בניהול הליך משפטי והזמן השיפוטי הכרוך בכך".
86. כך גם נפסק בת"צ (מחוזי ת"א) 52064-02-20 שוהם אבן נ' סלקום ישראל בע"מ, פס' 43 (12.1.2022):
- "מצאתי קיומם של טעמים מיוחדים לפטור את המשיבה מתשלום חלקה השני של האגרה. זאת בהינתן שהבקשה לאישור הסדר פשרה הוגשה בשלב מוקדם מאד של ההליך לאחר שהתקיים דיון קדם משפט אחד, במסגרתו הוצע על ידי בית המשפט כי הצדדים ינסו לקדם פשרה [...] בנסיבות אלו, נחסך זמן שיפוטי משמעותי."
87. למסקנה דומה הגיע בית המשפט בת"צ (מחוזי ת"א) 16612-01-21 אמרג'י נ' טרקלין חשמל בע"מ, פס' 56 (6.3.2022):
- "המחצית השנייה של האגרה נועדה לשקף קיומו של הליך הוכחות ושמיעת עדויות באופן שיכסה את המאמץ שהגורמים המשפטיים כולם משקיעים בהליך. שעה שהצדדים השכילו להגיע [ל]הסדר פשרה ראוי, ולחסוך את המשאבים שהיו מוקצים לצורך כך, אין זה נכון להשית עליהם את תשלום המחצית השנייה של האגרה."

88. ראה גם: ת"צ (מחוזי ת"א) 25766-01-19 בשן נ' הוט מובייל בע"מ, פס' 30 (9.2.2022): "[...] חיסכון בזמן שיפוטי יקר הוא אחד מאותם 'טעמים מיוחדים שירשמו' המצדיק פטור מהמחצית השנייה של האגרה". יצוין, כי באותו מקרה הוגשה הבקשה לאישור הסדר פשרה לאחר קיומה של ישיבות הוכחות (כעולה מפס' 30 להחלטה) ולמרות זאת, הורה בית המשפט על פטור מתשלום חלקה השני של האגרה.
89. למקרים נוספים בהם פטר בית המשפט את המשיבות מתשלום חלקה השני של אגרת בית המשפט בנסיבות דומות ראו: (א) ת"צ (מחוזי ת"א) 59492-11-18 פלדמן נ' עוף והודו ברקת-חנות המפעל בע"מ, פס' 74 (נבו 14.2.2021); (ב) ת"צ (מחוזי ת"א) 17597-04-20 פרייפלד נ' רז, פס' 32 (12.4.2021); ו-(ג) ת"צ (מחוזי חיפה) 30928-10-20 כהן נ' וואלט אנטרפרייז ישראל בע"מ, פס' 28 (פורסם ב"נט המשפטי" 27.4.2022).
90. בנסיבות העניין מתבקש בית המשפט הנכבד לפטור את המשיבה מתשלום החלק השני של האגרה.

י. סוף דבר

91. לבקשה זו מצורפים תצהירי הצדדים ובאי כוחם בהתאם להוראות סעיף 18(ב) לחוק וכן בהתאם להוראות 12(ב) לתקנות תובענות ייצוגיות.
92. בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת ליתן תוקף של פסק דין להסכם פשרה זה ובתוך כך לאשר את המלצת הצדדים בעניין פסיקת גמול למבקש ושכר טרחה לבאי כוחו, וכן להורות על פטור מתשלום המחצית השנייה של האגרה על פי התקנות.
93. למען הסר ספק, יבקשו הצדדים להבהיר, כי ככל שהסכם הפשרה לא יאושר, לא יהא באמור בו ו/או בבקשה זו ו/או במה שלא נאמר בהם, כדי לכבול את הצדדים ו/או כדי להוות הסכמה ו/או הודעה של צד בטענות משנהו וכל טענות הצדדים יהיו שמורות להם במלואן.

תמי גרינברג, עו"ד אביב קלפנר, עו"ד
ב"כ הפול

רוברט אפשטיין, עו"ד תומר ברם, עו"ד
ב"כ המבקש